

31.8.2023

Uudenmaan ELY-keskus

UUDELY/6927/2023

BLASTR GREEN STEEL OY VIHREÄ TERÄSTEHDAS, INKOO – YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMA

Blastr Green Steel Oy suunnittelee valmistavansa Inkoossa 2,7 miljoonaa tonnia teräslopputuotteita vuodessa. Kyseessä on siis massiivinen hanke, jolla on ympäristövaikutuksia. Pro Inkoo ry lausuu Blastr Green Steel Oy:n YVA-ohjelmaan seuraavasti.

ILMAN LAATU JA PÄÄSTÖT:

Hankeesta syntyy ilmakehään hiukkasina rikkidioksidia 600 t/v ja typen oksidia 900 t/v. Hiukkaset, typpidioksidi ja alailmakehän otsoni tunnustetaan nyt yleisesti kolmeksi ihmisen terveyttä eniten vahingoittavaksi saastuttavaksi aineeksi. Niille altistumisesta pitkäaikaisesti ja huippupitoisuuksina voi aiheutua monenlaisia terveysvaikutuksia alkaen hengityselinvaurioista aina ennenaikaiseen kuolemaan.

YVA-ohjelman sivulla 58 taulukossa 3-8 mainitaan arvio päästöistä ilmaan. Onko todella tarkoitettu päästöjä, joita ei voida estää? Esimerkiksi Typen oksideja (NOx) arvioidaan päästettävän 900 tonnia vuodessa. **Se vastaan tilannetta/suuruusluokkaa, jossa kaksi kertaa Euroopan kaikkien autojen sallittu NOx päästö syntyy Joddbölessä**, eli 750 miljoonaa ajoneuvoa yhtä aikaa päästäisi sallitun määrän NOxia. Sallittu NOx määrä henkilöautoille on 0,06 grammaa per kilometri.

Ilmaan vapautuva rikkidioksidi sekä sen vesiliuokset voivat aiheuttaa sekä luonto- että terveyshaittoja. Pitkäaikainen altistuminen rikkidioksidille voi altistaa hengitystiesairauksille, aiheuttaa kroonista keuhkoputkentulehdusta ja hammaskiilteen vaurioitumista. Eläinkokeissa rikkidioksidin on havaittu aiheuttavan keuhkosityöpää.

Hankealueelta laskettaisiin ilmaan lyijyä 1,1 tonnia/vuosi. Lyijy haittaa esim. lasten keskushermoston kehitystä.

YVA-ohjelmassa perustellaan, että Inkoon ilmanlaatu on hyvä, mutta miten se muuttuu, jos terästehtaalta vapautuu ilmaan terveydelle haitallisia kaasuja ja pieniä hiukkasia. On myös huomioitavaa, että Inkoon kunnan alueella tuuli pääsääntöisesti puhaltaa lounaan

31.8.2023

suunnasta, jolloin kaikki mitä tuuli kuljettaa, päätyy kunnan keskustan alueelle.

Pro Inkoo lausuu, että nämä ihmisille haitalliset/vaaralliset hiukkaset pitää suodattaa ja typen oksidit muuntaa typeksi ja hapeksi ja rikkidioksidia ei saa päästää ilmaan.

Mikäli oksidien poistaminen ei ole mahdollisia eikä kaikkia olemassa olevia keinoja käytetä niiden vähentämiseksi, on Pro Inkoon kanta hankkeen osalta VE0: Hanketta ei toteuteta.

Muita päästöjä on myös puhdistettava parhaalla käytettävissä olevalla teknologialla (BAT) ja polttoprosessin menetelmillä.

HIILI:

YVA-ohjelmassa on mainittu, että tehdas tarvitsee 60 000 tonnia hiiltä vuodessa. Hiilen käsittely ja varastointi aiheuttaa hiukkasia ja pölyä ympäristöön. Tämä ei mitenkään sovi yhteen Inkoon kunnan hiilineutraalin tavoitteen kanssa.

Ilmanlaatuun vaikuttaa myös terästehtaan myötä kasvava liikenne, joka ruuhkauttaisi kantatie 51:n, ja toisi alueelle merkittävästi lisää liikenteen päästöjä vaikuttaen huonontavasti Inkoon kunnan ilmanlaatuun.

Pro Inkoo ry lausuu: Tällainen ei tue Inkoon kunnan ilmasto-ohjelmaa ja sen tavoitteita. Hiilen käyttö pitää pystyä korvaamaan.

KAATOPAIKKA:

Terästehdashankkeessa on esitetty tehdasalueen yhteyteen kaatopaikkaa. Kaatopaikan sijoittaminen meren läheisyyteen on arveluttavaa ja sisältää riskinsä. Antti Kaikkosen kertoman mukaa kaatopaikalla tullaan säilyttämään lietettä, jota syntyy tuotannossa. Raskasmetallipitoisuudet! Kaatopaikalle on arvioitu sijoitettavan jopa 60 000 tonnia jätettä/vuosi ja lietettä, josta voi tulla valumia ympäristöön. Määrä on valtava.

Pro Inkoon lausuu, että kaatopaikkaa ei pidä sallia ranta-alueelle, sillä kaatopaikalla on aina valumia ja pysyviä vaikutuksia ympäristöön. Kaatopaikka pitää sijoittaa mahdollisimman kauas vesistöistä ja se pitää sijoittaa vesitiiviiseen altaaseen. Kaatopaikka-allas pitää varustaa puhdistuslaittein. Valumat otetaan talteen ja hävitetään ympäristölain vaatimin keinoin.

31.8.2023

VAIKUTUKSET MEREEN:

Suunniteltu tuotanto tuottaa hukkalämpöä 1.050 MW. Se on suurempi määrä energia pelkästään hukkalämpönä kuin se energia mitä Inkoon voimalaitos aikoinaan tuotti. YVA-ohjelmassa on esitetty, että suunnitellaan jäähdytys- ja prosessiveden jäähdyttäminen meressä takaisinkierto järjestelmällä. Pahimmillaan kokonaisuutena. 1050 MW on esimerkiksi 131.250 á 8 kW saunauunien yhteenlaskettu teho.

Pro Inkoo lausuu: Mereen laskettava lämpökuorma sotii vastoin Itämeren suojelua. Ihmiskunnan ei tule lisätä herkän Itämeren pahoinvointia, vaan edistää sen toipumista jo nyt kärsimistään vahingoista. Jäähdytys tulee ratkaista muulla kuin meriputkistolla. Esimerkiksi ilmajäähdytyksellä tai kompressorijäähdytyksellä. Merijäähdytystä tulee välttää meren rehevöitymisen vuoksi vesistön lämmitessä. Veden laatu on Inkoon edustalla nyt välttävä ja veden lämmitessä se edelleen heikkenee.

Itämeren ongelma on jo nyt veden lämpötilan nousu. Vuodesta 1990 Itämeri on lämmennyt noin 2 °C, mutta Suomen merialueet sitäkin enemmän. Sinilevän määrä on lisääntynyt lämpenemisen vuoksi ja ravinnekuormitus on liian suuri. **"Itämeren hyvän tilan saavuttaminen edellyttää ravinnekuormituksen vähentämisen ohella ilmaston lämpenemisen nopeaa hillitsemistä."** ([https://www.syke.fi/fi-FI/Ajankohtaista/Itameren_lampeneminen_voimistaa_sinileva\(51097\)](https://www.syke.fi/fi-FI/Ajankohtaista/Itameren_lampeneminen_voimistaa_sinileva(51097))).

Vesistöön ei saa laskea hukkalämpöä! Jos vaihtoehtoa ei ole, niin YVA-menettelyssä vaihtoehtoina on VE0: Hanketta ei toteuteta.

POHJAVESIALUE

Hankealue sijaitsee Gripansin pohjavesien läheisyydessä. Maailmanlaajuisesti puhtaan juomaveden ongelma on kasvava. **Pro Inkoo lausuu, että Suomessa tulee huolehtia siitä, että näitä jäljellä olevia puhtaita vesiä suojellaan, eikä niiden läheisyyteen sijoiteta mitään pohjavesille vaarallista toimintaa.**

31.8.2023

MUINAISMUISTOT:

Hankealueella on muutamia muinaismuistoja, joista on YVA-arviossa mainintaa.

Pro Inkoo ry on huolestunut Inkoon kunnan alueen muinaismuistojen tilanteesta. Joddbölen alueelta on jo aiemmin tuhottu muinaismuistoja, ja siksi on erittäin tärkeää, että nämä nyt olemassa olevat saava säilyä jälkipolville.

MELU:

Tehtaan tuotannon mainitaan sijoittuvan pääosin sisätilaan, mikä on hyvä asia. Kuitenkin melua aiheutuu metalliromusta ja liikenteestä ja kuljettimista melko paljon, ja tässä on huomioitava myös nyt jo alueella melua aiheuttavat toiminnot ja niiden todellinen yhteisvaikutus (Ruduksen louhinta, kaasulaiva, Inkoo Shippingin metalliromun lastaus). Asukkaat ovat nyt jo joutuneet tarpeettomasti kärsimään Joddbölen melusta.

Pro Inkoo lausuu: Ulkotilaan ja sen ympäristöön pitää välttää melun lisäämistä.

YVA-ohjelman mukaan terästehdas vaatii merkittävästi lisää louhintaa, ja se ei ole asukkaiden kannalta toivottavaa, ei myöskään luonnon kannalta, joka on jo kärsinyt louhinnasta pitkään. Pitää muistaa, että Inkoo on kesäasukkaiden kunta, ja monen yrittäjän elinkeino on riippuvainen kesäasukkaiden olemassaolosta.

Pro Inkoo lausuu: Maanrakennus louhinnassa tulee murskaus suorittaa teltassa, jolloin melu ja pöly voidaan minimoida.

Tehtaan toimintaa on esitetty ympärivuorokautiseksi. Tästä olisi haittaa Inkoon asukkaille, joille koituisi meluhaittaa ympäri vuorokauden. On huomioitava, että meri kantaa melua pitkälle saaristoon ja yöaikaan se kuuluu erityisen hyvin kaikkiin ilmansuuntiin.

KUONAT:

Hankkeesta syntyy runsaasti kuonajätettä, jota aiotaan varastoida kasoissa.

Pro Inkoo lausuu: Huolehdittava, että näistä kasoista ei synny valumia ympäristöön

31.8.2023

INKOON KUNNAN VIRKISTYSREITIT:

YVA-ohjelmassa mainitaan, ettei hankealueen välittömään läheisyyteen sijoitu virkistysreittejä.

Pro Inkoo lausuu: Tämä ei kuitenkaan pidä paikkaansa, sillä lähitöllä on virkistysreitti, Lokin vaellus, joka on asukkaiden keskuudessa suosittu reitti, mutta jolle nyt jo ikävästi kuuluu Joddbölen melu. Lisäksi hankealueen vieressä sijaitsee Marsjö (järvi), joka on monien inkoolaisten asukkaiden virkistyspaikka.

MARSJÖ

Marsjö on 2,7 km²:n kokoinen järvi. Järven rannalla on Kavalahden leiri- ja kurssikeskus, joka on tarkoitettu partiolippukuntien käyttöön. Siten leirikeskusta käyttävätkin pääosin lapset. Leirikeskusta voi varata myös mm. kokouksia varten. Leirikeskuksen ja sen ympärivät maat (150 ha, **josta Metso-suojeluohjelmassa 60 ha**) omistaa Helsingin Partioipoikain Kannatusyhdistys ry. Lisäksi järven rannalla on Inkoon kunnan ylläpitämä yleinen uimaranta, joka on kuntalaisille merkityksellinen kesänviettopaikka. Ranta on pehmeää hienoa hiekkaa. Järvellä käydään melomassa ja kalastamassa. Järvestä on saatu jopa kuhaa. Sieltä pyydetään Järven saaret toimivat melojien retkipaikkana. Järven ympärillä on asuinkiinteistöjä ja mökkejä, joiden asukkaille järvi on osa lähiympäristöä.

YVA-ohjelman mukaan järvestä on suunniteltu otettavan 5 000 m³ vettä vuorokaudessa. Järvi on matalahko.

Pro Inkoo lausuu, että Marsjön on jätettävä rauhaan, koska se on ainutlaatuinen järvi Etelä-Suomessa. Makea vesi on liian arvokasta menetettäväksi tehdashankkeelle. Järven merkitys Inkoon asukkaille on suuri. Järvelle tullaan hieman kauempaakin virkistäytymään ja rentoutumaan. Inkoon kunta mainostaa Marsjö:tä kotisivuillaan uimarantana ja ranta on harvoja makean veden rantoja Inkoossa.

Kavalahden leirikeskus on partiolippukunnille tärkeä toiminnallinen paikka. Se on toiminut lasten ja nuorten kasvatuksellisenä tukena partiotoiminnan muodossa. Alueen luonto ja järvi ovat osoittaneet lapsille, miten lähiluonnosta

31.8.2023

huolehditaan ja kuinka siitä voidaan nauttia kestäväällä tavalla. Terästedashanke ei tue tätä toimintaa.

Hankkeen veden ottaminen järvestä vaikuttaisi veden pinnan korkeuteen ja sillä voi olla vaikutusta järven eliöstöön ja eläimiin, kuten kaloihin ja rapuihin. Mikäli terästedashankkeessa ei voida jättää Marsjö:tä rauhaan, on yhdistyksen näkemyksen mukaan selvää, että VE0 on paras vaihtoehto, hanketta ei toteuteta.

UHANALAISET LUONTOTYYPIT:

Pro Inkoo lausuu: Hankealueella on uhanalaisia luontotyyppjä ja huomionarvoisia kasvilajeja. Lisäksi eläinlajeja, kuten arvokkaita lintulajeja ja lepakoita. Hanke tarkoittaisi näiden lajien tuhoutumista alueelta, joka ei voi olla nykyaikaa. Ihmisen on kaikin tavoin suojeltava jäljellä olevia eläinlajeja eikä tuhota niitä. Terästedashanke on kokoluokassaan ja toiminnassaan niin massiivinen ja luontoa kuluttava, että sen toiminnasta syntyvät haitat ovat paljon suuremmat kuin tehtaasta saatavat hyödyt.

Allekirjoitukset:

Inkoossa 31.8.2023

Jorma Viita
Hallituksen puheenjohtaja

Jochim Donner
Hallituksen varapuheenjohtaja

Olli Orama
Varainhoitaja

Minna Lehto
Sihteeri

Madeleine Blomstedt
Jäsensihteeri

Kaj Hellbom
Hallituksen jäsen

Antti Viljanen
Hallituksen jäsen

Ari-Matti Toivonen
Hallituksen jäsen

Pro Ingå rf Pro Inkoo ry

LAUSUNTO

31.8.2023

Rickard Gunell
Hallituksen jäsen

Kira Durchman
Hallituksen jäsen

Katariina Rautakoski
Hallituksen jäsen